

V premislek

IZBRISANI

J. Votek

Te dni razgreva slovenski politični prostor zgodba o izbrisu podrejenih obveznic. Ključna igralka v celotni zgodbi naj bi bila Banka Slovenije, ki je kot regulatorka dovolila izbris. Zgodba je močno polarizirala slovensko javnost. V dvomu je tudi sodna veja oblasti. Podrejena obveznica je finančno tvegan instrument. Po zakonu o bankah je na zadnjem mestu pri poplačilu upnikov ob stečaju banke. Vik in krik okrog izbrisa sta zagnali društvi **malih delničarjev**. Toda s tem, ker imata v svojih imenih »mali«, še ne pomeni, da so tudi delničarji »mali« državljanji s povprečnimi dohodki. Znotraj teh dveh skupin se je naselila skupina, ki ji ni tuje ekonomsko pustošenje v tej državi in je močno povezana z oblastjo, ne glede na barvo. Znotraj »malih« je kar veliko finančnih špekulantov, ki so pokupili obveznice in pričakujejo velike donose. Ob tej zgodbi je treba nekoliko drugače obravnavati **male delničarje** NKBM, ki so vlagali v banko zaradi takrat še visokega zaupanja v državo in tudi banko. S temi se društvi **malih delničarjev** ne ukvarjata veliko. Če zdaj zgodbo nekoliko obrnemo, vidimo, da je ta naveza finančno-gospodarske in pravniške srenje zanje koristna, saj so računali na bel kruh brez motike, pogubna pa je za davkoplačevalce. Na te, ki pretežno plačujejo davke, te iste srenje stalno pritiskajo tako z zniževanjem plač, z zahtevami po večji fleksibilnosti in jih drugače držijo v negotovosti. Na ta račun ponovno izgublja periferija, ki tovrstnih elit ne premore. Po drugi strani pa se vse to dogaja na njen račun in na njenih plečih. V nekem drugem času se je tudi v Pomurju zgodila razlastitev, vendar povsem drugačna, kot je bila razlastitev lastnikov podrejenih obveznic. Pomurju je bila vzeta banka zato, da se je napolnilo prvo brezno velike državne banke. Vendar se takrat ni dvignil nihče, ker v ozadju ni bilo mrhovinarjev. Ti so čakali na svojo smetano na drugem koncu in pri drugi pipi.